

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОЇ ТВОРЧОСТІ

Ступінь вищої освіти: магістр
Спеціальність: 181 Харчові технології
Освітньо-професійна програма: Технологія зберігання і переробки зерна
Викладач: Хоренжий Наталія Василівна, доцент кафедри технології переробки зерна, кандидат технічних наук, доцент
Кафедра: Технології переробки зерна, т. 712-41-21
Профайл викладача **Контакт:** e-mail:
natalka.onaft@gmail.com

1. Загальна інформація

Тип дисципліни - обов'язкова Мова викладання - українська
Навчальна дисципліна викладається на першому курсі у першому семестрі
Кількість кредитів – 5/7, годин –150/210

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	лабораторні
денна	50	20	30
заочна	32	12	20
Самостійна робота, годин	Денна – 100		Заочна –178

Розклад занять

2. Анотація навчальної дисципліни

Творчість є вищою формою розуму людини, а також накопиченого досвіду. Головна мета технічної творчості – створення у природі об'єктів, яких ще взагалі не існувало, удосконалювання самої природи. Соціальна потреба розвитку наукової та технічної творчості як елемента науково-технічного прогресу вимагає постійного удосконалювання. Одна з базових форм за значущістю – навчання основам технічної творчості.

Творчий потенціал здобувачів вищої освіти є інтегративним утворенням, сукупністю увязаних у систему природних та набутих якостей, які є результатом природної й соціальної активності, що стимулюється певними умовами і зовнішньо проявляється у праці або доцільній діяльності. Він проявляється через здібності, вміння, психічні процеси, способи мислення та діяльності і дозволяють фахівцю нестандартно розв'язувати завдання, спрямовані на формування творчої особистості, набуття ними в найбільш ефективний спосіб максимального результату в подальшій роботі за фахом у зернопереробній галузі.

3. Мета навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни «Методологія наукової творчості» – формування у здобувачів вищої освіти, як майбутніх науковців та фахівців у зернопереробній галузі, обсягу теоретичних знань і практичних навичок з методології науково-дослідної діяльності в технології мукомельного і круп'яного виробництва.

Завдання – теоретична підготовка з питань сутності понять і категорій методології наукових досліджень, отримання практичних навичок з організації процесу наукового дослідження, освоєння методик та методів дослідження показників якості зерна, зернопродуктів та технологічних процесів їх виробництва; набуття навичок з оформлення та представлення результатів власних наукових досліджень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- ✓ класифікацію наукових досліджень та форми організації науково-дослідної діяльності;
- ✓ основні терміни та поняття у наукових дослідженнях;
- ✓ етапи наукових досліджень;
- ✓ види наукових видань;
- ✓ види та форми науково-дослідної роботи;

✓ види наукової інформації та її джерела;

вміти:

- ✓ використовувати методологію наукових досліджень для розв'язання будь-яких наукових проблем зернопереробній галузі;
- ✓ формулювати проблему, мету та завдання наукового дослідження;
- ✓ проводити бібліографічний пошук, аналізувати літературу та обґрунтовувати актуальність наукового дослідження;
- ✓ визначати показники якості зерна і зернопродуктів;
- ✓ планувати експеримент;
- ✓ обробляти, оформляти та представляти результати власного наукового дослідження.

4. Програмні компетентності та результати навчання за дисципліною

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 1. Здатність обирати та застосовувати спеціалізоване лабораторне і технологічне обладнання та прилади, науково обґрунтовані методи та програмне забезпечення для проведення наукових досліджень у сфері харчових технологій

СК 2. Здатність планувати і виконувати наукові дослідження з урахуванням світових тенденцій науково-технічного розвитку галузі

СК 3. Здатність захищати інтелектуальну власність у сфері харчових технологій

СК 5. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень і проєктів.

Програмні результати навчання:

РН 1. Відшукувати систематизувати та аналізувати науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань у сфері харчових технологій.

РН 4. Застосовувати статистичні методи обробки експериментальних даних в галузі харчових технологій, використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для обробки експериментальних даних.

РН 7. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері харчових технологій, зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців.

РН 10. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері харчових технологій, аналізувати їх результати, аргументувати висновки.

5. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1: Теорія науково-технічної творчості

№ теми	Зміст теми	Годин
1	<i>Введення в дисципліну</i> Предметна сутність наукової й технічної творчості. Сутність і ознаки технічної творчості. Структура технічної творчості як процесу створення конкуренто- здатної техніки й технології. Формування наукового мислення. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні. Перелік галузей знань і спеціальностей. Структура та організація наукових установ. Порядок присудження вчених ступенів	2
2	<i>Філософські проблеми наукового пізнання.</i> Наука, її мета і завдання. Класифікація наук. Критерії науковості. Рівні наукового пізнання. Форми та рівні наукового пізнання.	2

Змістовний модуль 2: Методологія наукових досліджень.

№ теми	Зміст теми	Годин
1.	<i>Структура і організація наукового дослідження.</i> Етапи виконання наукового дослідження. Стадії наукового дослідження. Логічна структура (фази, стадії, етапи) наукового дослідження.	2
2.	<i>Інформаційне забезпечення науково-технічної творчості</i> Джерела інформації. Пошук та накопичення наукової інформації. Універсальна десяткова класифікація (УДК). Ідентифікатор цифрового об'єкта (DOI). Оформлення списку літературних джерел. Органайзери бібліографії	2
3.	<i>Методологія теоретичних та експериментальних досліджень</i> Методологія теоретичних досліджень. Експеримент та його види.	2
4.	<i>Проведення та узагальнення результатів наукового дослідження.</i> Планування та проведення експерименту. Обробка результатів дослідження. Аналіз та узагальнення результатів дослідження.	2
5.	<i>Оформлення результатів наукового дослідження.</i> Структура рукопису наукової роботи. Загальні вимоги до оформлення рукопису наукової роботи. Правила подання текстового матеріалу. Редагування рукопису наукової роботи.	2
6.	<i>Впровадження та ефективність наукових досліджень</i> Апробація та оприлюднення результатів наукового дослідження. Види наукових зібрань (конференцій) для спілкування. Впровадження закінчених розробок у промисловість. Ефективність наукових досліджень. Захист авторських прав та патентування результатів.	4
7.	<i>Підготовка публікації наукового дослідження. (2 год./сам. роб.)</i> Види видань. Види наукових видань. Вимоги до наукових видань. Види наукових та науково-методичних публікацій. Поняття та функції наукової публікації. Вимоги до наукових публікацій.	2
8.	<i>Організація та виконання експериментальних досліджень в зернопереробній галузі.</i> Сучасні тенденції в удосконаленні зернопереробної промисловості. Сучасні та класичні методи визначення показників якості зерна та зернопродуктів.	2

Перелік лабораторних робіт

№	Назва лабораторної роботи	Годин
1	Організація наукового дослідження	2
2	Пошук літературних і патентних джерел	4
3	Оформлення бібліографічного списку	4
4	Розробка програми досліджень	4
5	Вивчення лабораторної бази для проведення досліджень	2
6	Методи проведення дослідження	2
7	Обробка результатів досліджень	4
8	Оформлення результатів досліджень	4
9	Представлення результатів досліджень	4

6. Система оцінювання та інформаційні ресурси

Види контролю: поточний, підсумковий.

Нарахування балів за виконання змістовного модуля з дисципліни «**Методологія наукової творчості**»

Вид роботи,	Оцінні	Форма навчання
-------------	--------	----------------

що підлягає контролю	бали		денна			заочна		
	min д/з	max д/з	К-ть робіт, од.	Сумарні бали		К-ть робіт, од.	Сумарні бали	
				min	max		min	max
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ЗАЛІКОВИЙ КРЕДИТ 1								
<i>Змістовний модуль 1: Теорія науково-технічної творчості</i>								
Опрацювання лекційного матеріалу	4	10	—	4	10	—	4	10
Самостійне вивчення матеріалу, що не вноситься на лекції	6	10	1	6	10	2	12	20
Виконання лабораторних робіт	6	10	4	24	40	3	18	30
Індивідуальне науково-дослідне завдання	6	10	1	6	10	1	6	10
Проміжна сума	—	—	—	40	70	—	40	70
Модульне тестування	20	30	1	20	30	1	20	30
Рейтинг за творчі здобутки здобувачів вищої освіти	0/1 0	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Оцінка за змістовий модуль 2	—	—	—	60	100	—	60	100
<i>Змістовний модуль 2: Методологія наукових досліджень.</i>								
Опрацювання лекційного матеріалу	4	10	—	4	10	—	4	10
Самостійне вивчення матеріалу, що не вноситься на лекції	6	10	1	6	10	2	12	20
Виконання лабораторних робіт	6	10	4	24	40	3	18	30
Індивідуальне науково-дослідне завдання	6	10	1	6	10	1	6	10
Проміжна сума	—	—	—	40	70	—	40	70
Модульне тестування	20	30	1	20	30	1	20	30
Рейтинг за творчі здобутки здобувачів вищої освіти	0/1 0	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Оцінка за змістовий модуль 3	—	—	—	60	100	—	60	100
Разом з дисципліни	—	—	—	60	100	—	60	100

Інформаційні ресурси

1. Бірта, Г.О. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. [Текст]. / Г.О. Бірта, Ю.Г. Бургу; Полтавський ун-т економіки і торгівлі. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 142 с.
2. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. [Текст] / О.Г. Шидакова-Каменюка, О.В. Самохвалова, С.Г. Олійник, О.І. Кравченко; Харківський держ. ун-т харчування та торгівлі. – Х.: ХДУХТ, 2016. – 187 с.
3. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. [Текст] / В.М. Михайлов, Л.О. Попова, Л.О. Чуйко [та ін.]; Харківський держ. ун-т харчування та торгівлі. – Х.: ХДУХТ, 2014. – 220 с.

4. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. [Текст] / За ред. А.Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
5. Пушкарь, А.И. Основы научных исследований и организация научно-исследовательской деятельности: учеб. пособие [Текст] / А.И. Пушкарь, Л.В. Потрашкова; Харьковський нац. економ. ун-т. – Х.: ХНЕУ, 2009. – 306 с.
6. Свідло, К.В. Методологія і організація наукових досліджень в харчовій галузі: підручник [Текст] / К.В. Свідло, Т.А. Лазарева, Л.О. Бачієва; Укр. інж.-пед. академія. – Х.: Світ Книг, 2013. – 225 с.
7. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з курсу «Методологія наукової творчості» для здобувачів вищої освіти спеціальності 181 «Харчові технології» галузі знань 18 «Виробництво та технології» освітньо-професійна програма «Технологія зберігання і переробки зерна», ступінь вищої освіти «магістр», денної та заочної форм навчання. / Укладачі: Д.О. Жигунов, Н.В. Хоренжий. – Одеса: ОНАХТ, 2020. – 63 с.
8. Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «Методологія наукової творчості» для здобувачів вищої освіти спеціальності 181 «Харчові технології» галузі знань 18 «Виробництво та технології», ступінь – магістр, денної та заочної форм навчання. / Укладачі: Д.О. Жигунов, Н.В. Хоренжий. – Одеса: ОНАХТ, 2019. – 5 с.

1. Бібліотечні фонди ОНАХТ.

2. Інтернет – ресурси:

2.1. [Ел. ресурс]: база даних унесвітньої організації FAO. <http://www.fao.org/>

2.2. [Ел. ресурс]: бази даних бібліотек:

Національної бібліотеки України ім. В.И. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>

Центральної наукової сільськогосподарської бібліотеки <http://www.cnsnb.ru>

7. Політика навчальної дисципліни

Політика всіх навчальних дисциплін в ОНАХТ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, вимог [ISO 9001:2015](#), «[Положення про академічну доброчесність в ОНАХТ](#)» та «[Положення про організацію освітнього процесу](#)».

Викладач

_____ Наталія ХОРЕНЖИЙ
підпис

Завідувач кафедри

_____ Дмитро ЖИГУНОВ
підпис